

ЕТИЧНІ ЦІННОСТІ ТА КУЛЬТУРА ДІЛОВИХ ВІДНОСИН СУЧАСНОГО КЕРІВНИКА

Вікторія Гуцуляк

канд. екон. наук, доцент

*Львівський державний університет фізичної
культури імені Івана Боберського (Україна)*

У нашому часі, коли світова економіка й технології змінюються швидко і вимагають нових підходів в управлінні, етичні цінності та культура ділових відносин сучасного керівника стають ще важливішими, оскільки вони мають велику відповідальність перед своїми працівниками, клієнтами та суспільством загалом.

Зв'язок етичних цінностей і культури ділових відносин може допомогти розв'язати проблеми, пов'язані з корупцією, недостатнім рівнем етики в бізнесі, порушеннями прав людини в робочому оточенні та іншими етичними питаннями.

Етичні цінності та культура ділових відносин керівника досліджено в працях багатьох українських та зарубіжних дослідників, такі як Л.К. Тревіньо, К.А. Нельсон, [1], Б. Нартех, [2], Б. Гройсберг, Л.Е. Лі та Дж.Е. Вілліс [3], Ю. Чен, Х. Жан, і Х. Чен [4] та інші. Загалом вивчення етичних цінностей і культури ділових відносин є важливим напрямом досліджень, що дає змогу розуміти і поліпшувати етичний рівень управління і зміцнювати довіру споживачів і суспільства до бізнесу.

Дослідники звертають увагу на те, що культура ділових відносин може різнитися залежно від країни, регіону та культури, тому важливо знати й розуміти культурні особливості країн, з якими працює бізнес. Крім того, етика й мораль можуть змінюватися із часом, тому керівники повинні бути готові адаптувати свої підходи до змін у соціальних і культурних нормах.

Етичні цінності керівника, такі як цілісність, чесність, відповідальність та довіра, мають безпосередній вплив на культуру ділових відносин. Керівник, який приділяє увагу цим етичним цінностям, створює сприятливе середовище для розвитку ефективної та взаємовигідної ділової взаємодії зі співробітниками, клієнтами та партнерами. Зв'язок між етичними цінностями та культурою ділових відносин представлено на рисунку, де етичні цінності виступають як основа культури ділових відносин.

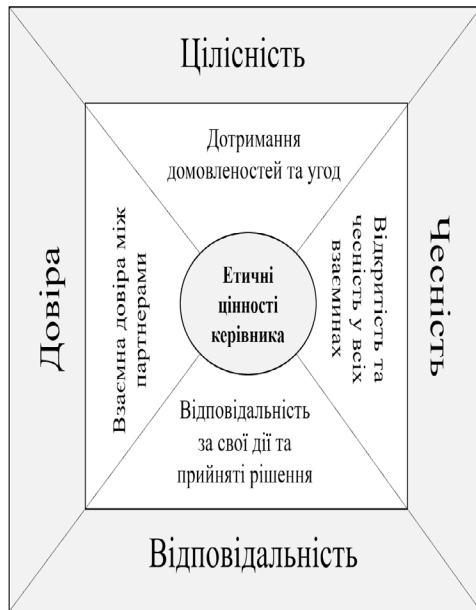

Рис. 1 Зв'язок впливу етичних цінностей керівника на культуру ділових відносин

Кожна з етичних цінностей, таких як цілісність, чесність, відповідальність і довіра, має свій вплив на культуру ділових відносин і на підприємство загалом.

Цілісність керівника створює основу для довіри та поваги до нього як до особи, яка дотримується своїх цінностей і принципів. Чесність керівника сприяє створенню відкритих і чесних взаємин зі співробітниками та партнерами, що підвищує рівень довіри в компанії. Відповідальність керівника сприяє формуванню культури відповідальності та професіоналізму серед співробітників та партнерів. А довіра керівника є ключовою етичною якістю, яка сприяє розвитку ефективної та взаємовигідної ділової взаємодії в компанії.

Усі ці етичні цінності керівника взаємодіють між собою та мають безпосередній вплив на культуру ділових відносин у компанії. Якщо керівник дотримується цілісності, чесності, відповідальності й довіри, це сприяє

створенню позитивної атмосфери в компанії та формуванню етичної культури серед співробітників та партнерів. Якщо керівник не дотримується цих етичних цінностей, це може призвести до негативного впливу на культуру ділових відносин, включаючи втрату довіри та поваги до керівника, низький рівень професіоналізму серед співробітників та некоректну поведінку у відносинах із партнерами.

Список використаних джерел

1. Trevino L. K., Nelson K. A Managing business ethics: Straight talk about how to do it right. John Wiley & Sons, 2020.
2. Narteh B. Ethical leadership, trust, and employee voice: Examining the impact of leader-member exchange (LMX) in the Ghanaian mining industry. *Journal of Business Ethics*. 2019. Vol, 156(1). P. 59-75.
3. Groysberg B., Lee L. E., Willis J. E. The Power of the Pledges: How Commitments and Micro-Actions Can Make a Big Difference in Diverse Hiring. Harvard Business School Working Paper. 2020. P. 20-146.
4. Chen Y., Zhan X., Chen H. Does corporate social responsibility affect executive compensation? Evidence from China. *Sustainability*. 2020. Vol, 12(17). P. 7009.